

[C. F. Sørensen.]

en intelligent og paa mange Omraader meget indsigtfuld Mand. Tænk, hvilken Begavelse der kunde være blevet af det ærede Medlem, hvis han havde haft den tilstrækkelige Aftentid og Søndagstid til aandelige Sysler, til Kursus o. s. v. i Stedet for at maatte slæbe bag Disken! (*Ellinger*: Det har ikke noget med Begavelse at gøre). Ja, det er naturligvis en Definition, som jeg ikke kan diskutere med det ærede Medlem. Det ærede Medlem er jo Videnskabsmand, Professor o. s. v. og jeg en af de almindelige jævne næringsdrivende i vor By, saa det er muligt, at jeg vilde komme til kort i en Diskussion, men det kan jo sættes paa Dagsordenen, og saa kan vi sætte os ind i det og drøfte det med de Evner, vi nu har til Raadighed. Jeg tror, som sagt, at det ærede 5te tingvalgte Medlem kunde have drevet det endnu videre, hvis han ikke havde været saa haardt spændt for. Men jeg behøver slet ikke at tage det ærede Medlem som Vidnesbyrd herom, jeg kan tage mig selv. Jeg har været hele Felttoget med i Lukkespørgsmaalet, idet jeg, fra jeg som 22-aarig ung Mand startede en selvstændig Forretning her i Hovedstaden, og indtil jeg traadte fra i 1919 ved min Indtræden i Rigsdagen, har været med i Handelsorganisationer og beskæftiget mig med disse Spørgsmaal. Jeg har drevet en Forretning, Cigar- og Tobaksvirksomhed, hvor Konkurrencen tvang en til at begynde om Morgenen Kl. 5 og slutte almindelige Hverdage Kl. 10—11 og om Lørdagen Kl. 12, saa jeg ved, hvad Butiksslaveri betyder. Jeg ved, hvilken Lidelse det var for mig og alle mine Kolleger, som var selvstændige, og som havde den økonomiske Fordel af den lange Handelstid. Hvilken Lidelse maa det saa ikke være for alle dem, der er Lønarbejdere og tvinges til denne ganske urimelige Arbejdstid!

Nu hørte jeg godt, at det ærede 5te tingvalgte Medlem kom med Helsebøden, med Frelsen for alle Handels- og Kontor-medhjælpere, idet det ærede Medlem sagde, at det er ikke forbudt Medhjælperne at tage Beslutning om at lade være at tage Engagement i Virksomheder med lang Arbejdstid — det var vist saadan omtrent, det ærede Medlems Ord faldt. Ja, det er ikke noget nyt, det ærede Medlem her fortæller, det ved Handelsmedhjælpernes Organisationer ganske overordentlig godt, men det ærede Medlem ved lige saa godt som jeg, at Handelsmedhjælperne og visse Grupper, der staar i Forbindelse med dem og ikke er det, vi i Almindelighed forstaar ved Arbejdere,

er ganske overordentlig vanskelige at organisere. Det gaar godt med Handels- og Kontor-medhjælperforbundet i Danmark. Der er rig Grøde og rig Vækst, idet flere og flere forstaar, at det er den Vej, de skal for at faa kortere Arbejdstid og højere Løn. Men der er en hel Del, der stammer fra Hjem, hvor Organisationsideen ikke er saaledes brudt igennem, at de forstaar, at det er den Vej, de skal, at de skal ind i de organiseredes Rækker for at faa disse Krav gennemført. Indtil Handelsmedhjælperne bliver saa stærke, at de kan gennemføre deres Krav, er det, vi fra vor Side har den Opfattelse, at der i Lukkeloven ogsaa ligger et Arbejdstidsspørgsmaal.

Spørgsmaalet har i Aar været til Behandling i Genève, og der er blevet vedtaget en Konvention — ikke enstemmigt, idet Erhvervsrepræsentanterne, de selvstændige erhvervsdrivende, som var repræsenteret, stemte imod, men der var Flertal derfor. Denne Konvention vil nu, hvis det ikke allerede er sket, blive tilsendt de forskellige Lande, der har været repræsenteret i Genève. Vi mener, at en at de Veje, man bør gaa, er den at give den store Stab en hjælpende Haand gennem Lukkebestemmelser, saaledes at de kan komme bort fra den lange Forretningstid, man hidtil har haft, hvilket vil være til Gavn for dem og ikke vil skade andre berettigede Interesser. Naar man som jeg har været med i hele den Bevægelse, der begyndte med Kampen for 8-Lukningen, og som er ført videre til 6-Lukningen, ved man, at det mod denne Bevægelse er blevet hævdet, at det ikke gik an at lukke for tidligt, Folk kunde ikke naa at komme hjem fra deres Virksomhed og komme ud igen og faa købt, hvad de skulde have. Men denne Opfattelse er blevet skubbet til Side. Hver Gang der er gaaet nogen Tid, efter at de indskrænkende Lovbestemmelser traadte i Kraft, efter at 8-Lukningen blev gennemført, og efter at 6-Lukningen blev gennemført, er det blevet slaaet fast fra mange, mange Sider, at det ikke har skadet Erhvervslivet, at Arbejdstiden er blevet kortere; det har derimod gjort den Nytte og skabt den Lykke, at baade Principalerne og Medhjælperne har faaet mere Frihed, mere menneskelige Forhold. Jeg skal med den højttærede Formands Tilladelse lige citere et Par Linier af, hvad et Par københavnske Blade har skrevet, to Blade af forskellig politisk Opfattelse. Ved Udvalgets Nedsættelse i 1928 skrev „Politiken“ den 24. November:

„Tanken om Forkortelse af Medhjælpernes lange Arbejdstid maa jo paa